

AUSA · XXIII · 159 (2007) p. 73-98 · © PATRONAT D'ESTUDIS OSONENCS

ANÀLISI DEMOGRÀFICA DEL FET MIGRATORI A VIC

TRINI NOGUER

Demographic analysis of immigration in vic

L'estudi demogràfic que presentem analitza un tema que té una gran influència i transcendència tant sobre el desenvolupament humà com sobre el creixement de les ciutats: és el fet migratori, és a dir el fenomen de la immigració.

Aquest treball, que és fruit de la recerca i l'anàlisi, està pensat per estimular el debat i el diàleg sobre un conjunt de qüestions que inevitablement tindran repercussions en el progrés econòmic i en la cohesió social a la ciutat de Vic.

Paraules clau: immigració, demografia.

The demographic study presented analyses a subject that has a big influence on and is of great importance for both human development and growth of cities: the phenomenon of immigration.

This study that is the result of research and analysis designed to encourage debate and dialogue about a series of questions that will inevitably have repercussions on economic progress and social cohesion in the city of Vic.

Paraules clau: immigration, demography.

1. La immigració des d'un punt de vista global

El fet que homes i dones marxin dels seus pobles i països per motius diversos, ja siguin econòmics, polítics, religiosos o familiars, per buscar una vida millor és una realitat inherent a la condició humana que ha traspassat totes les èpoques de la història i tots els continents.

La història de la humanitat s'ha construït, des dels inicis, a partir de les migracions; des de la prehistòria amb el naixement de les noves civilitzacions fins a l'època actual, passant pel desplegament de la industrialització. Avui en dia, els processos migratoris afecten totes les regions del món.

Les Nacions Unides i l'Organització Internacional de les Migracions (2003) calculen que 175 milions de persones són **immigrants internacionals**, és a dir, entre el 2 i el 4% de la població mundial. De cara al 2005, l'OIM preveia que serien 250 milions, les persones immigrades al món.

Taula núm. 1. Nombre i percentatge de població immigrant al món per àrees geogràfiques d'origen (2003)

	Any 2000	%
Global	175 (milions)	
Europa	62 (milions)	7,70%
Àsia	44 (milions)	1,40%
Amèrica del Nord	41 (milions)	13%
Àfrica	16 (milions)	2,10%
Oceania	6 (milions)	19%
Amèrica del Sud i Carib	6 (milions)	2,10%

Font: Human Development Report 2004. Cultural Liberty in Today's Diverse World, New York, United Nations Development Programme.

2. La immigració europea

Al llarg dels temps, la Unió Europea s'ha forjat i desenvolupat econòmicament, socialment i culturalment a partir de la immigració de la població. Darrerament, en aquest mateix territori, el saldo migratori anual mitjà s'ha acostat al milió de persones.

Si ens fixem en la taula núm. 2 veiem el **percentatge d'estrangers en alguns països del món** segons fonts estadístiques de cada país. Els anys 2000 i 2001 Suïssa i Canadà presenten un 20,5% i un 18,4% d'estrangers respectivament, i els Estats Units un 11,7%. Seguidament tenim Alemanya, Àustria, Regne Unit, Grècia i Espanya, aquesta darrera amb un 6,7%. Amb un percentatge més baix que Espanya hi trobem França, Suècia, Itàlia i Japó.

També és important remarcar que alguns països europeus que van ser grans receptors d'immigració durant l'onada migratòria de l'últim terç del segle xx (França, Regne Unit i Alemanya) ara veuen com creix regularment el nombre d'estrangers que els arriben de l'Europa de l'est i de l'antiga Unió Soviètica, fet que coexisteix amb els fluxos tradicionals. En canvi, els països del sud d'Europa, que fa uns anys havia estat una regió d'emigrants, s'han convertit en regions de rebuda d'immigrants.

Taula núm. 2. Nombre i percentatge de població estrangera en alguns dels països receptors d'immigració

Països	Població estrangera	% sobre la població total
Suïssa (2000)	1.495.549	20,5%
Canadà (2001)	5.707.864	18,4%
Estats Units (2003)	33.471.000	11,7%
Alemanya (2003)	7.341.800	9,8%

Àustria (2001)	710.926	9,7%
Regne Unit (2001)	4.905.208	8,3%
Grècia (2001)	762.191	7%
Espanya (2003)	2.664.168	6,7%
França (1999)	3.260.000	5,6%
Suècia (2003)	476.076	5,3%
Itàlia (2000)	1.464.589	2,6%
Japó (2003)	1.915.030	1,5%

Font: Pla de Ciutadania i Immigració 2005-2008, Secretaria per a la Immigració, Generalitat de Catalunya.

3. La immigració a Catalunya

La **distribució territorial** de la població estrangera resident a l'Estat espanyol no és homogènia. Hi ha comunitats autònomes amb un alt nombre de persones estrangeres, mentre que n'hi ha d'altres que gairebé no reben immigració. Segons fonts del Ministeri d'Interior de l'any 2005, Catalunya i la Comunitat de Madrid són les regions que acullen més nous immigrants, amb el 22,9% i el 20,6% respectivament sobre el total de persones d'origen estranger a l'Estat.

Catalunya ha estat una gran receptora d'immigració des de mitjan segle xx, cosa que ha comportat un increment notable de la població. Entre els anys 1950 i 1975 es va assolir un saldo demogràfic d'1,5 milions d'habitants, xifra que va augmentar a la dècada dels 60, període d'entrada de molts immigrants, sobretot procedents d'altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol.

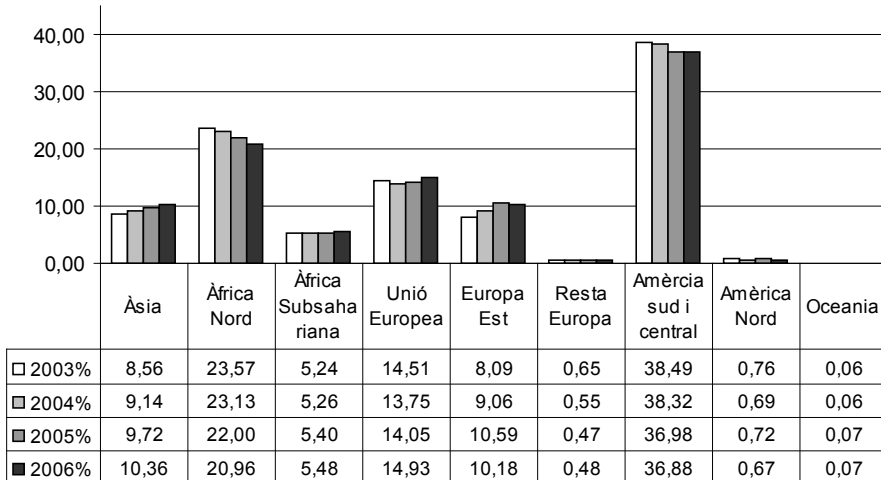
El perfil dels nous immigrants a partir de la dècada dels noranta va canviar. Les persones que venien a treballar a Catalunya no procedien de la resta de l'Estat, sinó d'altres països i continents. Així, el territori va començar a rebre persones de cultures, religions i ètnies diferents disposades a establir-se econòmicament i socialment al país.

Aquesta nova onada immigratòria, no obstant això, tampoc va ser homogènia. A la fi del segle xx, la majoria d'immigrants provenien del continent africà. A l'inici del segle XXI, l'entrada de persones procedents d'Àsia i d'Amèrica Llatina ha crescut notablement. En aquests darrers cinc anys, per tant, el flux de persones d'origen estranger arribades al nostre país s'ha diversificat i està a tot el territori. Segons les xifres del Ministeri de l'Interior amb relació a les persones estrangeres amb permís de residència, Catalunya ha passat del 3,5% de població estrangera el 2000 al 6,9% el 2005. En canvi, segons les dades d'empadronaments, la població estrangera representava un 11,5% de la població total a l'inici del 2005.

La diferència entre població empadronada i població resident és un clar indicador de la immigració irregular, que a Catalunya i a tot l'Estat espanyol representa un fenomen que cal gestionar de cara al futur.

Si es té en compte l'**origen**, la comunitat marroquina continua essent la més nombrosa, però en termes relatius ha perdut importància; en canvi, adquireixen rellevància l'equatoriana i la romanesa.

Gràfic núm. 1. Percentatge d'estrangers empadronats a Catalunya per àrees geogràfiques d'origen durant els anys 2003, 2004, 2005 i 2006

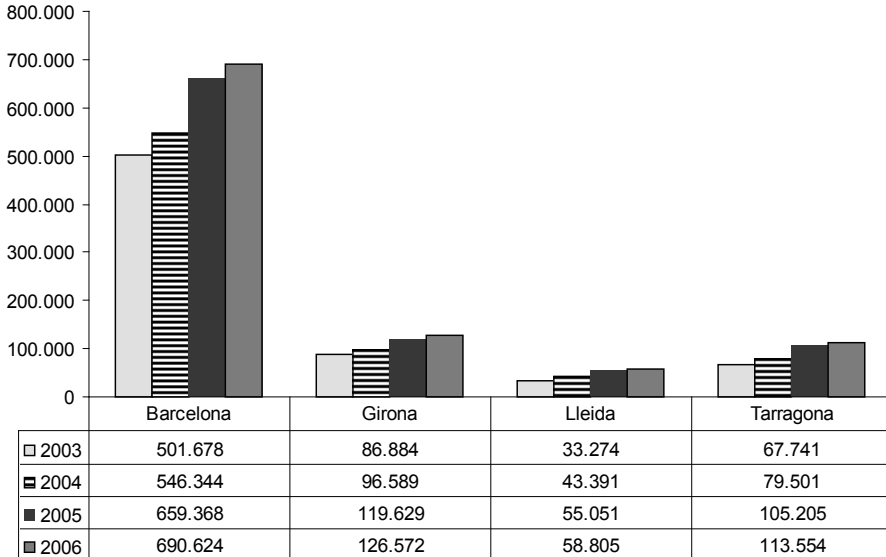
Font: Informe estadístic *Osona i la immigració any 2006*, elaborat pel Pla de Ciutadania i Immigració d'Osona.

Si ens mirem el **percentatge d'estrangers de Catalunya per grans àrees geogràfiques d'origen** (gràfica núm. 1), observem que els procedents d'Amèrica Central i Amèrica del Sud són els que representen el percentatge més elevat sobre el total d'estrangers a Catalunya (36,88%), seguits dels procedents d'Àfrica del Nord, amb un 20,96%; dels de la Unió Europea, amb un 14,93%; dels de l'Europa de l'est, amb un 10,18%; dels procedents d'Àsia, amb un 10,36%, i dels de l'Àfrica subsahariana, amb un 5,48%. La resta d'àrees geogràfiques d'origen tenen un percentatge inferior al 0,5%.

Les quatre àrees que han incrementat el seu percentatge respecte al període anterior (2005) són: Europa de l'est amb un increment del 2,09%, Àsia amb un 1,8%, la Unió Europea amb un 0,42% i l'Àfrica subsahariana amb un 0,24%. De les que han disminuït el seu percentatge cal remarcar Àfrica del Nord, que ha disminuït el seu pes relatiu amb un 2,61%, i Amèrica Central i Amèrica del Sud, amb un 1,61%.

Tant les xifres oficials com les no oficials coincideixen en el fet que un dels trets de les onades immigratòries actuals és una desigual incidència territorial i una creixent dispersió arreu del territori.

Gràfic núm. 2. Nombre d'estrangers sobre el total de la població empadronada a Catalunya per províncies durant els anys 2003, 2004, 2005 i 2006

Font: Informe estadístic *Osona i la immigració any 2006*, elaborat pel Pla de Ciutadania i Immigració d'Osona.

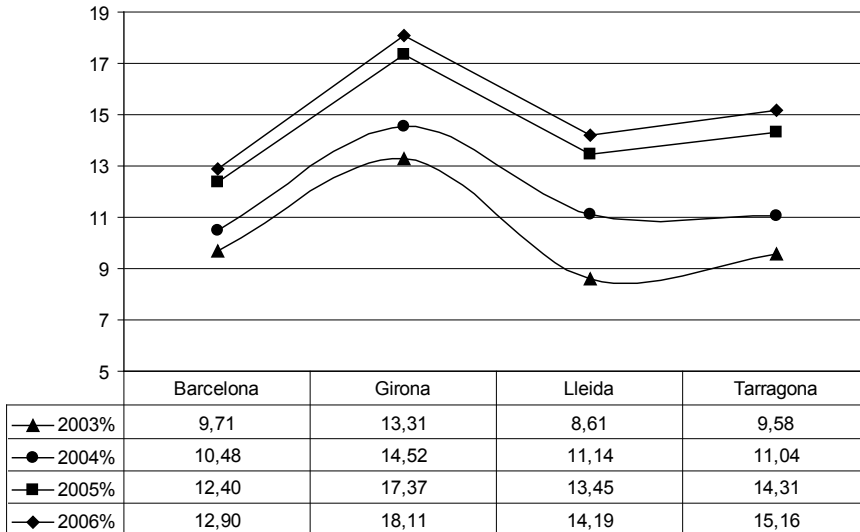
La **província de Catalunya** on hi ha més persones estrangeres empadronades és Barcelona, amb una diferència rellevant respecte a les altres; en segon lloc hi ha Girona, seguit de Tarragona, i finalment Lleida.

La gràfica núm. 2 ens mostra que a totes les províncies hi ha hagut un augment de persones estrangeres empadronades respecte al 2003: a la província de Barcelona, els estrangers empadronats han augmentat en 188.946 persones; a la província de Girona, en 39.688; a la província de Tarragona, en 45.813, i a la província de Lleida, en 26.531 habitants més.

Si ens fixem en el percentatge que representa aquesta població empadronada a les províncies (gràfica núm. 3), la província amb un percentatge d'estrangers més elevat sobre el total de la població és Girona amb un 18,11%, seguida de Tarragona amb un 15,16%, Lleida amb un 14,19% i, finalment, Barcelona amb un 12,90%.

Les províncies que han incrementat més aquest percentatge respecte al 2003 són Lleida i Tarragona amb un 5,58%, seguides de Girona amb un 4,8% i finalment Barcelona amb un 3,19%.

Gràfic núm. 3. Percentatge d'estrangers sobre el total de la població empadronada a Catalunya per províncies durant els anys 2003, 2004, 2005 i 2006

Font: Informe estadístic Osona i la immigració any 2006, elaborat pel Pla de Ciutadania i Immigració d'Osona.

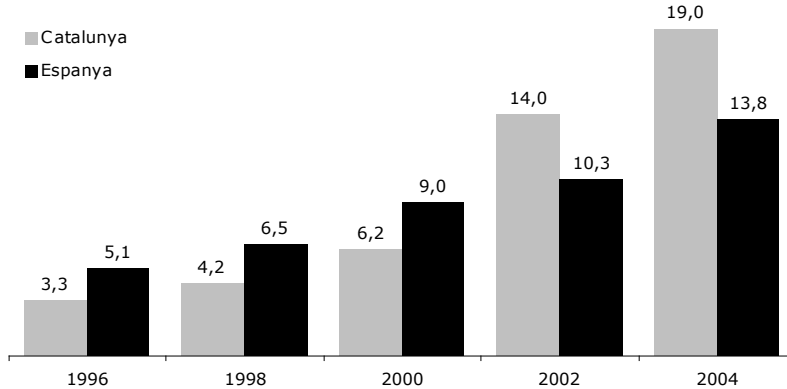
Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística d'1 de gener de 2006, si comparem el percentatge d'estrangers dels 944 municipis de Catalunya —de menys a més percentatge—, Vic, que segons aquesta font presenta un 21,96%, ocuparia el 914è lloc. Per tant només un 3% dels municipis de Catalunya tenen un percentatge més alt que Vic.

Alguns dels indicadors útils per avaluar el grau d'integració de la població estrangera són el nombre de **matrimonis mixtos** que se celebren anualment i el **nombre de naixements** amb algun dels progenitors estranger.

D'acord amb la gràfica núm. 4 i segons l'Institut Nacional d'Estadística, paral·lelament al lleuger increment de naixements de mares autòctones, ha augmentat el nombre de naixements de mares estrangeres, que en tres anys s'ha triplacat i el 2004 ja representava el 19% del total de naixements de Catalunya.

Partint d'aquestes dades, es pot afirmar que el nombre de naixements de mare estrangera ha crescut considerablement en els darrers anys, tant a Catalunya com al conjunt d'Espanya.

Gràfic núm. 4. Percentatge de naixements de mare estrangera sobre el total de naixements a Catalunya i a Espanya durant el període 1996-2004

Font: Institut Nacional d'Estadística.

Si analitzem la variable de matrimonis mixtos a Catalunya i ens fixem en la taula núm. 3, comprovem que el nombre de matrimonis mixtos ha incrementat notablement el 2003, ja que representa el 16,8 % del total.

Els matrimonis en què l'home és espanyol i la dona estrangera són els més nombrosos (7,7%) i quasi dupliquen els que estan formats per una dona espanyola i un home estranger (4,5%), tot i que si s'analitza l'evolució d'aquest fenomen en els últims anys es pot comprovar que, després d'un període d'estabilitat, els matrimonis mixtos amb la dona espanyola han crescut considerablement.

Taula núm. 3. Nombre i percentatge de matrimonis en funció de les variables nacionalitat i gènere durant el període 1999-2003

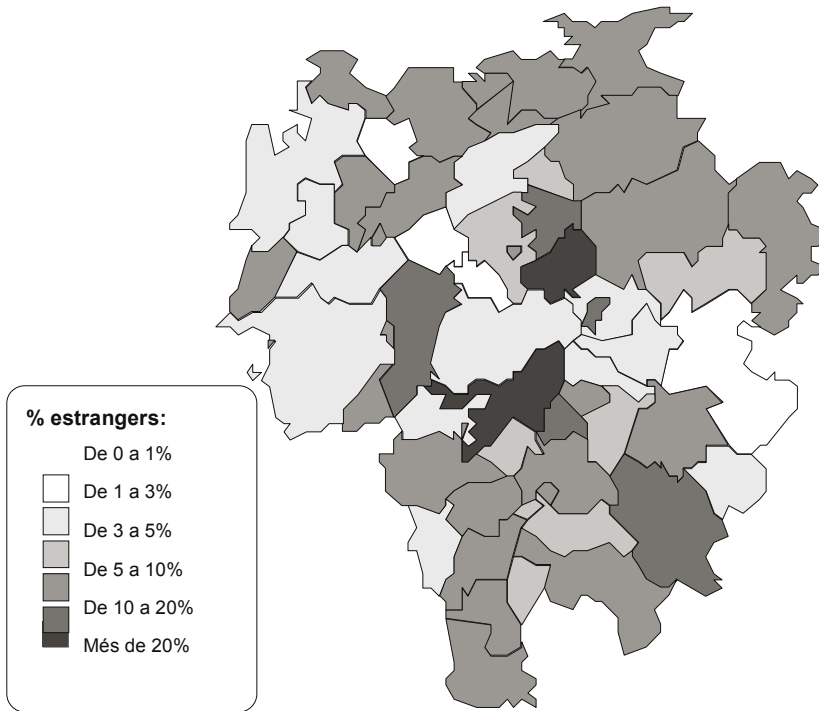
	1999	2000	2001	2002	2003
Total matrimonis	30748	31665	30442	31052	30853
Almenys 1 membre estranger % total matrimonis	1931 6,3%	1933 6,1%	2378 7,8%	3440 11,1%	5170 16,8%
Dona espanyola/home estranger % total matrimonis	839 2,7%	769 2,4%	798 2,6%	1041 3,4%	1392 4,5%
Dona estrangera/home espanyol % total matrimonis	904 2,9%	941 3%	121 1 4%	1645 5,3%	2382 7,7%
Tots dos estrangers % total matrimonis	188 0,6%	223 0,7%	369 1,2%	754 2,4%	1396 4,5%

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

4. La immigració a Vic

La comarca d'**Osona** compta, a desembre de 2006, amb 148.537 habitants, dels quals un 13,1% són de procedència estrangera. Els municipis de la comarca amb un valor relatiu més significatiu són Vic (22%) i Manlleu (21,5%), com es pot observar al mapa núm. 1.

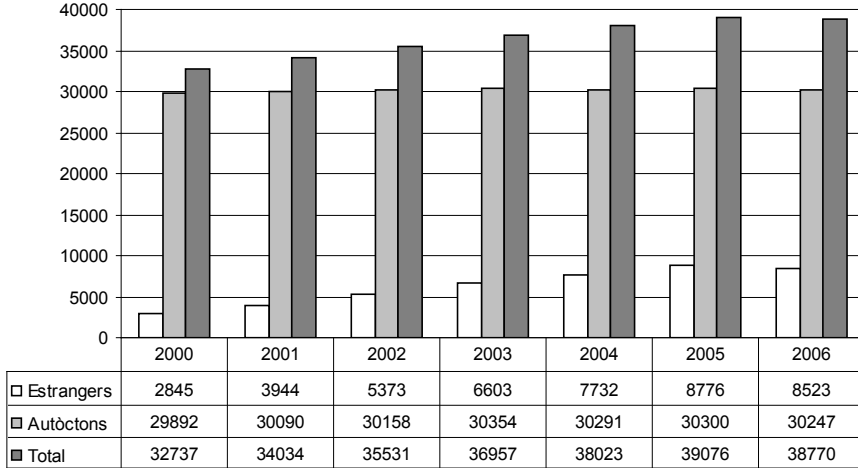
Mapa núm. 1. Percentatge de població estrangera per municipis a Osona a 31/12/2006

Font: Informe estadístic Osona i la immigració any 2006, elaborat pel Pla de Ciutadania i Immigració d'Osona.

Vic, la capital de la comarca d'Osona, ha experimentat un **creixement de població** important en l'última dècada. Després d'haver recuperat la xifra de 30.000 habitants el 1994, és a partir del 2000 que el creixement és més acusat, període durant el qual la població passa de 32.737 a 39.076 habitants el 2005.

Gràfic núm. 5. Evolució del nombre d'estrangers i d'autòctons a Vic del 2000 al 2006

Font: Institut Nacional d'Estadística i Padró municipal d'habitants.

Aquest creixement el podem constatar al gràfic núm. 5. Des de l'any 2000 fins al 2005 Vic augmenta entre 700 i 1.400 habitants cada any; concretament els últims dos anys (2004 i 2005) incrementa 1.000 habitants. Aquest creixement comporta que Vic passi de tenir 32.737 habitants a tenir-ne 39.076, és a dir que en sis anys la ciutat augmenta 6.339 habitants. Aquest **creixement** és degut sobretot a la població estrangera, que passa de 2.845 persones el 2000 a 8.523 persones el 2006. El percentatge que representen aquests estrangers el 2006 és d'un 22%.

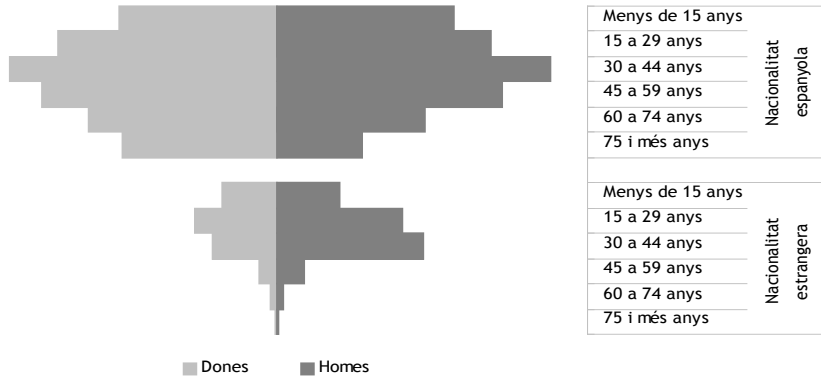
En canvi, de l'any 2005 a l'any 2006 Vic passa de 39.076 a 38.770 habitants. És remarcable, veient l'evolució dels últims sis anys, el no-augment i en canvi la pèrdua de 306 habitants durant l'últim període.

Cal recordar que durant l'any 2006 era imprescindible pels estrangers renovar la inscripció al padró i, si no la portaven a terme, se'ls donava de baixa de forma automàtica. Tot i que l'Ajuntament de Vic va fer una gran tasca per comunicar aquest fet als seus ciutadans, hi ha hagut una disminució del creixement. Aquest fet pot tenir diverses explicacions: o bé hi havia ciutadans estrangers empadronats a Vic que ja no hi vivien i que per tant no van renovar la seva inscripció al padró; o bé, si seguim l'evolució i la tendència dels anys anteriors, podem pensar que hi ha habitants que tot i viure a Vic no han renovat la seva inscripció al padró municipal perquè no se n'han assabentat, o bé el creixement migratori s'ha estabilitzat.

Les noves poblacions són el motor de creixement demogràfic de Vic, que és la base de progrés de qualsevol ciutat, sobretot quan aquest augment de població representa un cert rejuveniment del cos demogràfic.

El gràfic núm. 6 mostra com l'arribada de població estrangera representa una **entrada de població globalment molt més jove** que la població existent a Vic, ja que els que arriben es concentren en els grups dels adults joves, amb un pes clar dels homes d'entre 15 i 44 anys.

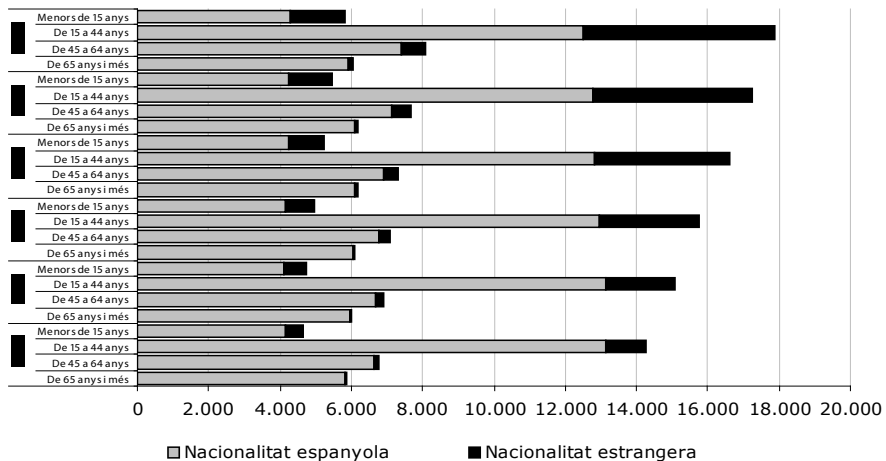
Gràfic núm. 6. Piràmide d'edats de la població de Vic segons les variables de sexe i nacionalitat de l'any 2005

Font: Institut Nacional d'Estadística.

En el gràfic núm. 7 observem que el reagrupament familiar comporta un creixement en el grup de menors de 15 anys, que asseguren un rejuveniment de la població vigatana, i l'interval de 15 a 44 anys també creix considerablement.

Gràfic núm. 7. Nombre de població empadronada a Vic en funció de la variable nacionalitat i edat durant el període 2000-2005

Font: Institut Nacional d'Estadística.

Els **indicadors d'envelliment** de la taula núm. 4 mostren que la població immigrada té una mitjana d'edat substancialment inferior a la del municipi i més encara a la població de nacionalitat espanyola. Mentre la població immigrada se situa al voltant dels 27,6 anys d'edat, l'espanyola s'acosta als 42 anys. Aquesta diferència de 14 anys de mitjana, que s'amplia a 17 anys en el cas de les dones, és un element essencial de rejuveniment de la població, tant pel que representa des d'un punt de vista real com de potencial reproductiu. Aquestes dades es basen en els índexs d'envelliment i sobreenvelliment, en què es mostra el pes important de la població de més de 65 anys en el col·lectiu espanyol i l'escassa presència relativa d'aquest grup d'edat entre els immigrants.

Taula núm. 4. Percentatge dels indicadors d'envelliment de la població empadronada a Vic segons la variable de sexe i nacionalitat de l'any 2005

	TOTAL			Homes			Dones		
	Espanyols	Estrangers	Total	Espanyols	Estrangers	Total	Espanyoles	Estrangeres	Total
Mitjana d'edat	41,8	27,6	38,9	39,7	28,4	36,9	43,7	26,2	41,0
Índex d'envelliment	137,6	7,7	103,8	100,7	7,0	76,1	179,4	8,5	135,3
Índex de sobreenvelliment	12,7	0,9	12,4	8,5	1,8	8,4	15,3	0,0	15,0
Índex de dependència global	51,3	27,1	45,7	46,4	22,3	39,6	56,0	35,8	52,5
Índex de dependència juvenil	21,6	25,2	22,4	23,1	20,8	22,5	20,1	33,0	22,3
Índex de dependència senil	29,7	1,9	23,3	23,3	1,5	17,1	36,0	2,8	30,2
Índex de recanvi de la població activa	96,4	866,7	127,3	103,2	868,9	138,0	90,3	864,1	117,7

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut Nacional d'Estadística.

Aquestes afirmacions les reforcen les dades dels índexs de dependència. L'índex de dependència global de la població espanyola duplica el de la població estrangera. Quan s'observa on es concentra aquesta dependència es veuen les diferències d'envelliment dels dos col·lectius: mentre que la dependència juvenil és pràcticament similar, la dependència senil marca la diferència.

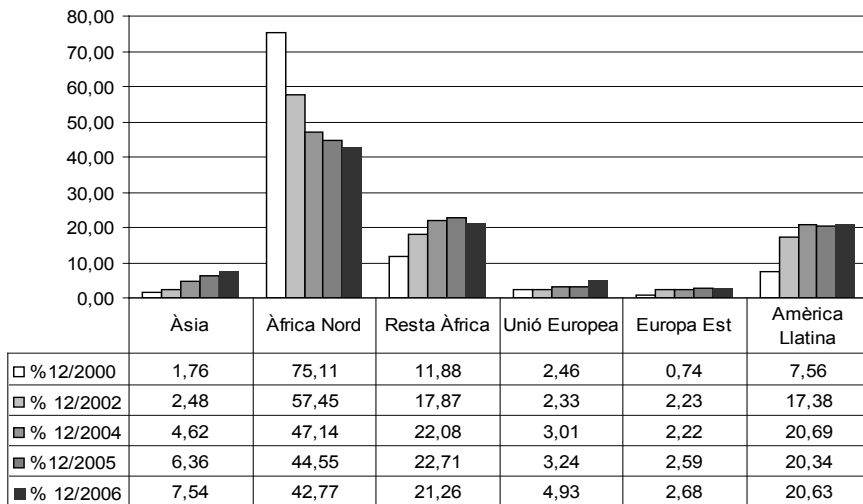
Si ens fixem en les **àrees de procedència de la població estrangera** de Vic del gràfic núm. 8, veiem que la ciutat mostra un mapa de procedències cada vegada més divers. La principal àrea geogràfica d'origen és Àfrica del Nord, però

perd un 32,34% de representació en sis anys i es situa al 42,77% de procedents d'Àfrica del Nord sobre el total d'estrangers. Seguidament hi ha la resta d'Àfrica amb un 21,26% de representació i amb un increment de 9,38% respecte al 2000, molt seguits per Amèrica Llatina, que, amb un 20,63% al 2006, creix un 13% en sis anys. A partir d'aquí, les altres àrees geogràfiques d'origen oscil·len entre un 2 i un 7%.

És remarcable el fet que la quarta àrea geogràfica més rellevant a Vic sigui Àsia, amb un percentatge del 7,54%, sobretot per l'increment del 5,78% els últims sis anys. I finalment ens trobem amb la Unió Europea (4,93%) i l'Europa de l'est (2,6%), que incrementen un 2,47% i un 1,94% respectivament des del 2000.

Per tant, Vic ha passat d'una situació caracteritzada per la dualitat entre les persones procedents de Marroc i els autòctons, a una altra en què la diversificació de procedències és el fet protagonista. Aquest teixit multicultural situa la construcció de la convivència en un context més complex però també més divers i menys dual. Aquesta major diversitat ens hauria de permetre entendre millor la nova estructura social i facilitar-nos el desenvolupament del nou model de convivència.

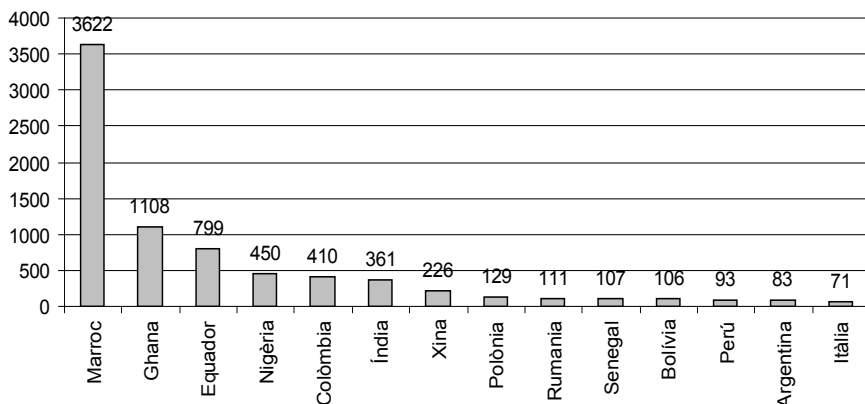
Gràfic núm. 8. Evolució del percentatge de persones estrangeres empadronades a Vic per àrees geogràfiques d'origen durant els anys 2000, 2002, 2004, 2005 i 2006

Font: Xifres no oficials de padrons municipals recollides pel Pla territorial de ciutadania i immigració de la comarca d'Osona

Aquest mosaic de cultures es fa evident en el **nombre de nacionalitats** de la ciutat, que a 31/12/2006 en són 87 de diferents. Les més significatives per nombres absoluts són les que veiem al gràfic núm. 9.

Gràfic núm. 9. Principals països de procedència de les persones estrangeres empadronades a Vic, a data de 31-12-2006

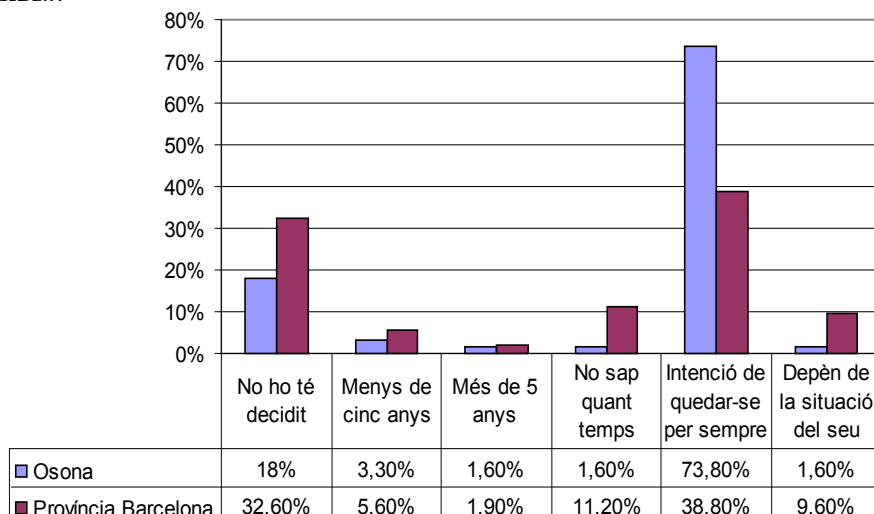

Font: Padró municipal d'habitants.

El conjunt de persones procedents dels països esmentats en el gràfic núm. 9 corresponen al 90% de la població estrangera empadronada a la ciutat de Vic.

Els esforços per assolir una bona convivència i un alt grau de cohesió són molt importants, i encara més quan es tenen en compte les **expectatives de permanència a Catalunya** de les persones immigrades.

Gràfic núm. 10. Comparativa d'expectatives de permanència a Catalunya de les persones estrangeres d'Osona i de la província de Barcelona (en percentatges)

Font: Estudi elaborat per la Universitat de Barcelona per encàrrec del Departament de Benestar i Família, desembre 2002.

El gràfic núm. 10 mostra que gairebé un 74% de les persones estrangeres d'Osona tenen la intenció de quedar-se a viure permanentment a Catalunya, mentre que en el conjunt de la província de Barcelona només tenen intenció de quedar-se per sempre un 38,8% i en canvi un 32,6% encara no ho té decidit.

A partir d'aquí analitzarem com aquest percentatge d'estrangers varia en funció dels **districtes i les seccions censals** de la ciutat i quin percentatge d'increment hi ha hagut respecte al 2002.

Per tal de possibilitar la interpretació de la taula núm. 5, a continuació es mencionen els carrers que dibuixen els límits de cada districte i secció censal.

Districte 01 Secció 001: nucli antic. Limita amb: c. de la Ramada, pl. de la Catedral, c. Antoni M. Claret, c. de l'Escola, c. dels Dolors, baixada de l'Eraime i pl. de la Pietat.

Districte 01 Secció 002: nucli antic. Limita amb: c. Call Nou, c. de la Riera, c. de Sant Just, c. de Sant Miquel dels Sants, pl. Major, c. de les Basses i c. del Pont.

Districte 01 Secció 003: nucli antic i Passeig. Limita amb: rbla. del Passeig, pl. del Pes, c. Cardona, c. Argenters, c. Progrés i c. Escalles.

Districte 02 Secció 001: eixample Morató. Limita amb: c. Fusina, c. Sant Antoni, c. Sant Pau, c. Gelada, c. Nou i pl. dels Màrtirs.

Districte 02 Secció 002: comprèn una extensa zona situada al nord-est de la ciutat, que va des del barri de Sant Llätzer fins a la zona esportiva municipal. Delimitació: des dels camps de conreu i no fèrtils de la carretera de Roda fins al polígon Malloles, Sant Llätzer, era d'en Sellés i polígon Mas Beuló.

Districte 02 Secció 003: zona centre. Limita amb: c. Arquebisbe Alemany, c. de Gurb, c. Pare Coll i c. Pla de Balenyà.

Districte 02 Secció 004: l'any 2002 se situava entre el c. Indústria, pl. Divina Pastora, ctra. de Roda i c. Torelló. El 2006, arran de la reestructuració dels districtes, limita amb la pl. Divina Pastora, c. St. Jordi, c. Mare de Déu dels Munts, av. de Sant Bernat Calbó, c. Manel Galadies i ctra. de Roda.

Districte 02 Secció 005: zona que limita amb el c. Nou, c. Manlleu i Sta. Clara Vella.

Districte 02 Secció 006: zona del barri dels Caputxins. Limita amb: pl. Divina Pastora, c. St. Jordi, c. Mare de Déu dels Munts, c. Indústria, c. Sant Segimon, c. Bisbe Torres i Bages i c. Sta. Joaquina de Vedruna.

Districte 03 Secció 001. Limita amb: c. Dr. Junyent, c. Arquebisbe Alemany, rbla. de l'Hospital, rbla. del Carme, c. Bisbe Morgades, c. Jacint Verdaguer i c. Morató.

Districte 03 Secció 002. Limita amb: el Sucre, habitatges Montseny, av. dels Països Catalans i l'antiga N152 (eix Onze de Setembre).

Districte 03 Secció 003: zona del barri del Remei-Sant Pere. Limita amb: c. St. Pere, c. del Remei, c. Bisbe Strauch, pg. de la Generalitat i rbla. de St. Domènec.

Districte 03 Secció 004: zona central del barri de l'Estadi. Limita amb: av. de l'Estadi, av. de Pius XII, pg. de la Generalitat, c. Manel Brunet i c. St. Jaume.

Districte 03 Secció 005: zona del Remei Sud, entre el c. Bisbe Strauch i el c. Joan XXIII.

Districte 03 Secció 006: zona sud del barri de l'Estadi i extrem sud del barri del Remei. Limita amb: av. de l'Estadi, c. Tagamanent, c. de la Providència, av. dels Països Catalans, c. Joan XXIII i pg. de la Generalitat.

Districte 03 Secció 007: Al 2002 es trobava entre el Sucre i el c. Mossèn Josep Gudiol, el final del c. Verdaguer i la pl. de l'Estació, pl. Mil·lenari, Castell d'en Planes i eix Onze de Setembre, ctra. de Prats, av. Olímpia i el Nadal. El 2006 aquesta secció censal limita amb c. Historiador Raimon d'Abadal i de Vinyals, c. del Bisbe Masnou, c. Miquel Llor, c. del Bisbe Font Andreu, av. Olímpia, eix Onze de Setembre, ctra. de Gurb i c. de Miramarges.

Districte 03 Secció 008: zona sud-est del barri del Remei. Limita amb c. Joan XXIII, c. Virrei Avilés, c. Bisbe Strauch i pg. de la Generalitat.

Districte 03 Secció 009: zona del barri de Santa Anna. Limita amb els c. Sant Jaume, Santa Anna, Tagamanent i de Manuel Brunet.

Districte 03 Secció 10. Limita amb c. St. Pere, rbla. St. Domènec, c. Dr. Junyent i av. dels Països Catalans.

Districte 03 Secció 011: zona nord del barri de l'Estadi, on hi ha els habitatges Sánchez Arjona. Limita amb: av. Pius XII, c. Narcís Verdaguer i Callís, c. Pare Huix, pg. de la Generalitat i c. St. Jaume.

Districte 03 Secció 012: zona del barri del Sucre. Limita amb: c. Historiador Ramon d'Abadal i de Vinyals, eix Onze de Setembre, c. Miramarges, c. Sagrada Família, c. Era d'en Sellés, ctra. de Manlleu, ronda Francesc Camprodon, c. Pare Gallissà, c. Arquebisbe Alemany, c. Bisbe Morgades, c. dels Morató, c. dels Vila-bella i c. de Mossèn Josep Gudiol.

Districte 04 Secció 001: zona del barri de La Calla. Limita amb: c. Sant Francesc, c. Narcís Verdaguer i Callís, pg. de la Generalitat, rbla. del Bisbat, c. del Prat d'en Galliners i c. Menéndez Pelayo.

Districte 04 Secció 002. Limita amb: pl. Osona, Serra de Sanferm, c. Rafael de Casanova, av. Països Catalans, c. del Prat d'en Galliners i zona esportiva.

Districte 04 Secció 003: zona del barri de l'Horta Vermella. Al 2006 limita amb c. Alguer, av. dels Països Catalans, c. de St. Jaume, c. Mare de Déu de la Guia i c. Menéndez Pelayo.

Districte 04 Secció 004: zona del barri de les Adoberies i Caputxins. Limita amb: c. Indústria, c. de Francesca Bonnemaison de Farriols, riu Mèder, av. dels Països Catalans, c. Alguer, c. Menéndez Pelayo, c. del Prat d'en Galliners, c. Joana Jugán, c. Montserrat i c. St. Segimon.

Districte 05 Secció 001: comprèn la zona del barri de La Guixa.

Tenir en compte a quines **zones de la ciutat** viuen les persones estrangeres és imprescindible per vetllar per una bona convivència i per evitar conseqüències de la segregació urbanística.

És per això que hem volgut analitzar dos factors: el percentatge de persones empadronades a la ciutat a maig de 2006 als diferents districtes i seccions censals i l'increment que aquestes zones han tingut respecte l'any 2002.

Taula núm. 5. Població total i percentatge de persones empadronades a Vic per districtes i seccions censals l'any 2002 i l'any 2006, i increment durant aquest període

Districte	Secció	Població total 2002	% Estrangers 2002	Població total 2006	% Estrangers 2006	% Increment
01	001	751	31,03	702	32,76	1,74
01	002	871	28,24	744	25,27	-2,97
01	003	730	21,23	703	24,18	2,95
02	001	1066	29,83	1137	32,01	2,18
02	002	1074	0,56	1686	3,56	3,00
02	003	1838	13,93	1901	16,10	2,17
02	004	2995	12,49	2091	22,91	10,42
02	005	1972	10,34	1993	14,05	3,70
02	006	Secció inexistent		1457	8,30	8,30
03	001	1295	9,11	1223	10,30	1,19
03	002	1016	28,74	1168	52,31	23,57
03	003	2239	17,51	2479	27,55	10,04
03	004	1035	4,35	981	13,15	8,80
03	005	1825	11,40	1997	28,09	16,69
03	006	1575	21,21	1695	33,57	12,36
03	007	2745	7,21	1718	14,09	6,87
03	008	2079	15,92	2351	30,58	14,66
03	009	856	1,52	802	4,24	2,72
03	010	824	9,71	963	12,46	2,75
03	011	1368	20,61	1526	37,02	16,41
03	012	Secció inexistent		1987	10,62	10,62
04	001	1808	22,12	1917	24,20	2,08
04	002	1916	9,71	2371	20,54	10,83
04	003	2769	16,58	1177	8,84	-7,74
04	004	Secció inexistent		1884	25,48	25,48
05	001	712	2,53	679	4,42	1,89
TOTAL		35359	14,56	39332	21,19	6,63

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró municipal de juny de 2002 i maig de 2006.

El percentatge de persones estrangeres a la ciutat és homogeni gairebé en la totalitat de les seccions, menys a quatre zones on predominen camps de conreu, zones residencials o zones molt noves que encara s'estan edificant.

En la majoria de les zones de la ciutat, el percentatge de persones estrangeres oscil·la entre un 10% i un 25% i, tenint en compte que el percentatge global d'estrangers a la ciutat a data de maig de 2006 és d'un 21,19%, es pot constatar el repartiment equitatiu de les persones de procedència immigrada a la ciutat.

No obstant això, hi ha zones de la ciutat de creixement vertical que concentren molts habitatges en pocs metres quadrats, com a conseqüència de les polítiques d'habitatge que s'han dut a terme a l'últim terç del segle passat. Aquest fet facilita que en aquestes zones el percentatge de persones estrangeres pugui arribar al 30% i, en un cas concret, al 50%.

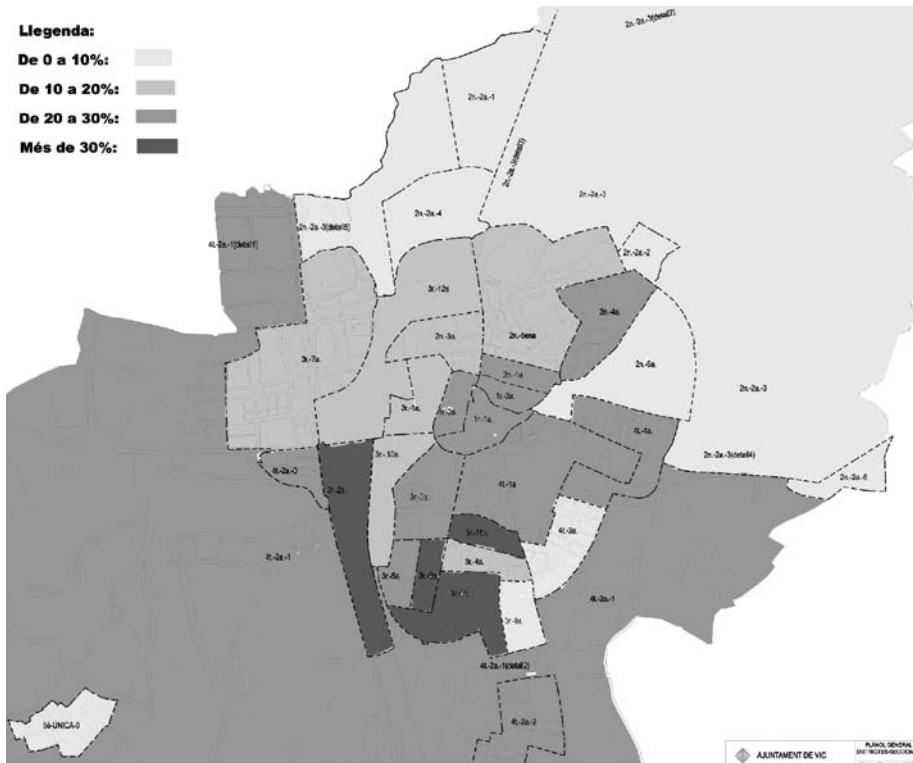
Quant a l'increment respecte el 2002, constatem que, així com al 2002 les zones amb un percentatge més elevat de persones estrangeres eren els districtes del nucli antic, l'any 2006 en aquestes mateixes zones aquest percentatge ha augmentat lleugerament perquè la majoria dels habitatges ja estaven venuts o llogats i no s'hi podien assentar més famílies. En canvi, la zona del Remei, on no s'hi havia assentat la primera immigració extracomunitària, encara disposava d'habitatges assequibles que de seguida es van comprar o arrendar. Així, les seccions censals que comprenen els barris del sud de la ciutat són les que experimenten un increment més significatiu de persones novingudes, ja que al 2002 tenien un percentatge més baix que la zona del nucli antic.

Com a conseqüència d'aquesta redistribució de la població, es pot constatar que durant el 2006 les persones estrangeres que viuen a Vic s'ubiquen a tots els barris i es distribueixen per tota la ciutat. El percentatge de persones estrangeres que hi ha a la zona sud de la ciutat no difereix gaire del que hi ha a la zona nord, fet que demostra que les polítiques de foment de la igualtat poden desenvolupar-se igual a tots els barris de la ciutat, amb accions específiques si és necessari.

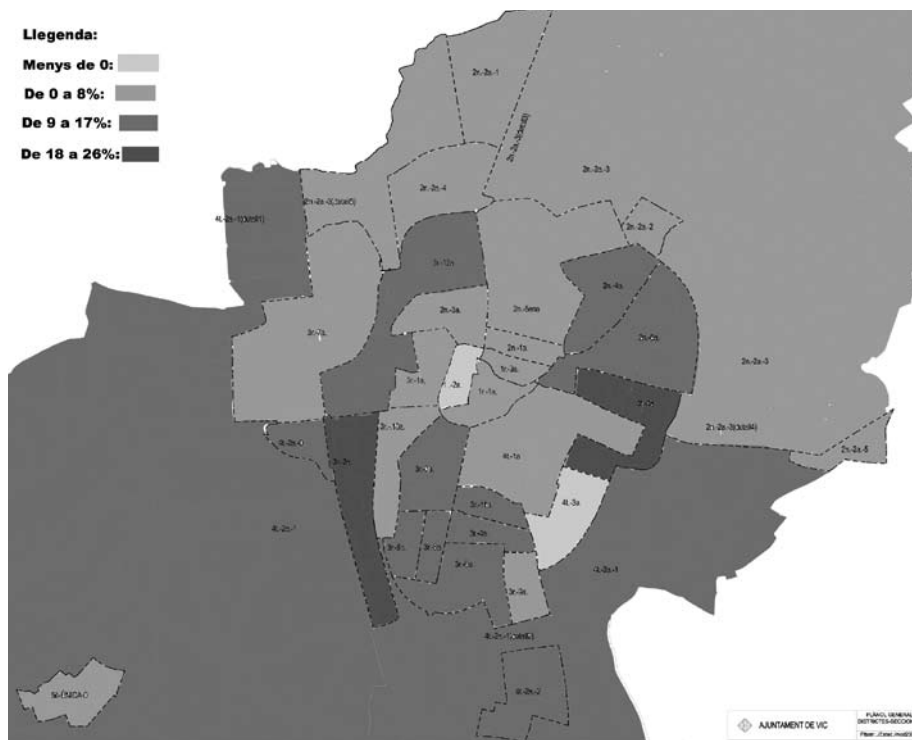
A tall de conclusió, podríem afirmar que **tots els vigatans i vigatanes tenen, al seu barri, nous veïns i veïnes procedents d'altres països**, la qual cosa comporta que el fet migratori estigui present a tota la ciutat i que tothom pugui contribuir, amb el seu dia a dia, a acollir aquests vigatans i vigatanes d'origen tan diversos i a conviure-hi.

Per escenificar més bé l'explicació de la taula núm. 5, a continuació hem adjuntat dos mapes de la ciutat on les seccions censals estan ombrejades en funció de dos criteris: el mapa núm. 2 representa el **percentatge dels estrangers a les diferents zones de la ciutat** i el mapa núm. 3 representa les **zones que han incrementat més el seu percentatge d'estrangers** durant aquests últims quatre anys.

Mapa núm. 2. Percentatge de la població estrangera empadronada a Vic el 2006 a les diferents seccions censals

Mapa núm. 3. Increment del percentatge de la població estrangera empadronada a Vic del 2002 al 2006 a les diferents seccions censals

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró municipal de juny de 2002 i maig de 2006.

Un altre factor importantíssim quan es parla d'immigració i assentament és la possibilitat de **trobar feina**.

Si ens centrem a analitzar la **proporció de contractes signats per persones estrangeres a Vic** (taula núm. 6) veiem que hi ha un lleuger increment dels contractes indefinits; que hi ha un increment de la incorporació de la dona estrangera al mercat de treball; que l'interval d'edat amb més contractes temporals és el de 25 a 29 anys, però en canvi en el cas dels indefinits és en el període de 30 a 44 anys, i que, així com els sectors econòmics amb més proporció de contractes firmats l'any 2000 són el de la construcció (indefinites) i el de la indústria (temporals), l'any 2004 són el de l'agricultura (indefinites) i el de la construcció (temporals).

Taula núm. 6. Proporció de contractes signats per persones estrangeres a Vic en funció de les variables sexe, edat, sector econòmic i nivell d'estudis, durant el període 2000-2004

		2000		2002		2004	
		indefinit	temporal	indefinit	temporal	indefinit	temporal
Núm. de contractes formalitzats		1.714	10.293	1.870	9.842	2.095	10.778
% de contractes a estrangers		4,9	15,0	16,1	22,4	15,0	27,5
Sexe	Homes	7,1	25,3	23,7	35,2	21,5	38,4
	Dones	2,0	4,6	6,3	9,0	8,1	14,5
Edat	<20	4,7	9,2	8,9	9,3	11,0	10,4
	20-24	4,1	13,1	16,5	15,9	10,9	17,7
	25-29	4,2	21,8	23,9	28,5	17,9	35,7
	30-44	6,5	17,2	17,3	30,0	20,1	35,9
	45 i més	4,8	7,3	4,6	14,8	7,1	19,3
Sector econòmic	Agricultura	11,1	10,0	43,8	53,3	50,0	30,3
	Indústria	6,7	30,0	2,7	13,1	24,4	36,7
	Construcció	13,6	23,5	96,2	91,5	16,9	47,7
	Serveis	2,6	10,5	12,7	17,9	11,0	23,8
Nivell d'estudis	Sense estudis	-	90,0	16,7	22,7	22,2	72,7
	Primaris	18,8	68,5	63,0	79,2	67,9	83,4
	Certificat	10,5	34,2	32,5	42,8	31,9	50,2
	EGB	4,3	8,6	11,5	13,9	10,2	18,1
	BUP	0,5	2,0	6,4	8,6	5,4	10,6
	FP	1,3	1,0	1,5	2,6	1,0	8,8
	Diplomat	4,3	1,5	3,8	3,7	5,9	5,3
	Llicenciat	2,6	4,1	5,4	7,4	5,1	8,5

Font: Departament de Treball i Indústria. Estadístiques laborals.

Segons l'Observatori del Mercat de Treball d'Osona (OMTO), el **perfil del contractat d'origen estranger durant el 3r trimestre de 2006** a la comarca és el d'un home (78%), d'entre 30 i 45 anys (48%), amb certificat d'escolaritat (33%), que treballa al sector serveis (61%) i sense qualificació (60%).

Si analitzem el **nombre de contractes firmats** per persones d'origen estranger i la seva tipologia, corresponents al 3r trimestre de 2006 (taula núm. 7), al conjunt de la comarca, constatem que la proporció de contractes signats és del 22,5% en el cas dels contractes indefinits i del 28,1% en el cas dels temporals.

Taula núm. 7. Nombre i percentatge de contractes firmats per persones estrangeres a diferents zones d'Osona en funció de les variables nacionalitat, tipus de contracte i pactes territorials durant el 3r trimestre de 2006

Pactes	Tipus de contracte	Total contractes	Contractes a estrangers	% contractes a estrangers
Lluçanès	Indefinit	73	10	13,7
	Temporal	389	64	16,5
Osona "Centre"	Indefinit	1.359	295	21,7
	Temporal	6.544	2.013	30,8
Osona Sud-Alt Congost	Indefinit	459	121	26,4
	Temporal	1.643	401	24,4
Vall del Ges, Orís i Bisaura	Indefinit	248	56	22,6
	Temporal	1.451	335	23,1
TOTAL OSONA	Indefinit	2.139	482	22,5
	Temporal	10.027	2.813	28,1

Font: Observatori del Mercat de Treball d'Osona (OMTO)

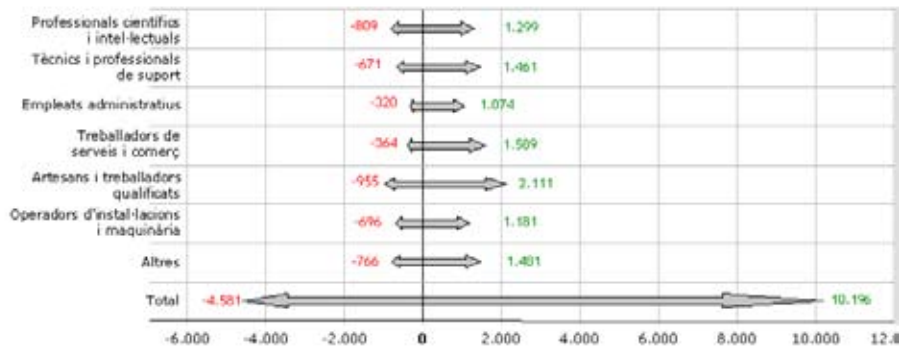
Un altre factor que s'ha de tenir en compte per analitzar el potencial econòmic de la ciutat són les **entrades i sortides del municipi** (vegeu la taula núm. 8). Vic és un pol d'atracció per motius de feina, i això constitueix un factor de creixement econòmic i, alhora, un factor que atreu població. Aquesta atracció es consolida amb els anys, ja que s'observa que el **balanç entre les entrades i les sortides a la ciutat** cada cop és major.

Taula núm. 8. Nombre de persones segons factors de mobilitat de la població ocupada o resident a Vic durant el període 1986-2001

	1986	1991	1996	2001	
Resideixen i treballen en el municipi	8.319	9.138	8.892	10.383	(A)
Resideixen en el municipi i treballen fora	1.919	2.809	3.333	4.581	(B)
Resideixen fora i treballen en el municipi	3.869	5.959	7.514	10.196	(C)
Total ocupats que resideixen en el municipi	10.238	11.947	12.225	14.964	(A+B)
Total ocupats que treballen en el municipi	12.188	15.097	16.406	20.579	(A+C)

Font: Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població.

Gràfic núm. 11. Nombre d'entrades i sortides de Vic per motius de feina l'any 2001.

Font: Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Cens de població.

D'acord amb el gràfic núm. 11, més d'un terç de les sortides per motius de feina corresponen a les indústries manufactureres (34,6%); en canvi, les entrades corresponen al sector del comerç i les reparacions (17,1%).

Taula núm. 9. Nombre i percentatge de persones ocupades a Vic en funció de la variable sector d'activitat i mobilitat durant l'any 2001

	Nombre d'ocupats			%		
	A	B	C	A	B	C
Agricultura i ramaderia i pesca	188	122	145	1,8	2,7	1,4
Indústries extractives	3	3	0	0,0	0,1	0,0
Indústries manufactureres	2.850	1.583	2.921	27,4	34,6	28,6
Electricitat, gas i aigua	61	23	83	0,6	0,5	0,8
Construcció	845	490	924	8,1	10,7	9,1
Comerç i reparació	1.951	576	1.741	18,8	12,6	17,1
Hostaleria	523	129	340	5,0	2,8	3,3
Transport i comunicacions	382	284	448	3,7	6,2	4,4
Mediació financera	272	148	311	2,6	3,2	3,1
Immobiliàries, lloguers i serveis a les empreses	877	294	847	8,4	6,4	8,3
Administració pública, Defensa i SS	368	150	446	3,5	3,3	4,4
Educació	684	399	638	6,6	8,7	6,3
Sanitat i serveis socials	852	262	940	8,2	5,7	9,2
Altres serveis	373	100	346	3,6	2,2	3,4
Personal domèstic	154	18	66	1,5	0,4	0,6
TOTAL	10.383	4.581	10.196	100,0	100,0	100,0

A= Resideixen i treballen en el municipi
 B= Resideixen en el municipi i treballen fora
 C= Resideixen fora i treballen en el municipi

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

Per tenir una ciutat cohesionada i integradora també en el futur, és imprescindible que les noves generacions, els infants i adolescents de Vic, tinguin accés a un model escolar que esdevingui normalitzador de la diversitat a les aules, perquè també sigui així als barris, carrers i places. És per això que a la taula núm. 10 hem analitzat la **incidència dels fills de persones estrangeres a les escoles** de Catalunya i a les escoles de Vic.

Taula núm. 10. Percentatge d'alumnes de procedència estrangera en l'ensenyament obligatori als centres públics i concertats de les escoles de Vic i de la mitjana de les escoles de Catalunya

	% alumnes pares estrangers a les escoles públiques	% alumnes pares estrangers a les escoles concertades
Catalunya	14%	4%
Vic	20%	15%

Font: Les dades de Vic corresponen al curs 2005-2006 (de caràcter provisional) i han estat facilitades pel Departament d'Educació, Generalitat de Catalunya. Les dades de Catalunya corresponen al curs 2004-2005 i han estat extretes del Pla de ciutadania i immigració de la Secretaria per a la Immigració, Generalitat de Catalunya.

Tot i que hi ha un curs escolar de diferència, si ens centrem en l'ensenyament obligatori observem que les escoles de la ciutat de Vic tenen un repartiment molt més equitatiu que el de la mitjana de la resta de Catalunya, que, a més de ser més baix en el cas dels centres públics, és gairebé inexistent en el cas dels centres privats o concertats.

Taula núm. 11. Nombre d'alumnes als centres públics i concertats de Vic en funció de la nacionalitat dels alumnes i de l'etapa educativa que cursen al curs 2005-2006 (dades provisionals)

Etapa educativa	Sector públic				Sector privat			
	n. centres	estrangers	alumnes		n. centres	estrangers	alumnes	
			total alumnes	% estrangers			total alumnes	% estrangers
Educació Infantil (2C)	6	174	562	31	5	124	718	17
Educació Primària	5	301	1.133	26	5	242	1.384	17
ESO	2	123	934	13	4	146	1.194	12
Batxillerat	3	27	670	4	2	1	305	0,3
CFAM ¹	1	2	67	3				

CFAS ²	1	4	194	2				
CFPM ³	1	38	286	13	1	1	32	3
CFPS ⁴	1	18	191	10				
PGS ⁵	1	14	34	41	1	17	35	49

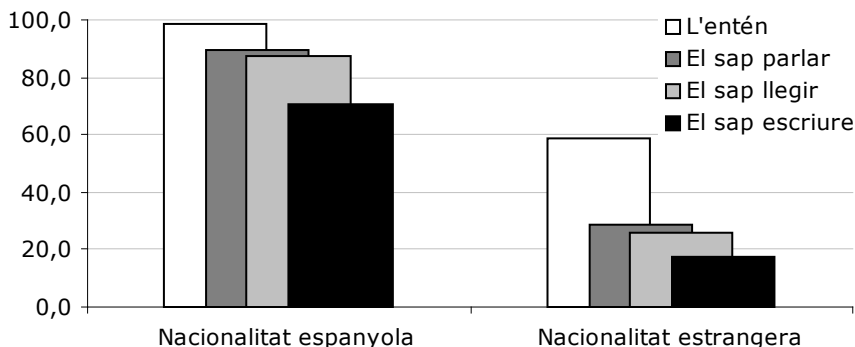
1. CFAM (cicles formatius d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà)
2. CFAS (cicles formatius d'arts plàstiques i disseny de grau superior)
3. CFPM (cicles de formació professional de grau mitjà)
4. CFPS (cicles de formació professional de grau superior)
5. PGS (programes de garantia social)

Font: Departament d'Educació, Generalitat de Catalunya.

Si analitzem aquesta **equitat en funció de l'etapa educativa** a la ciutat (taula núm. 11), constatem que les etapes més equiparades per centres públics i privats són l'ESO (educació secundària obligatòria) i els PGS (programes de garantia social), i les etapes que mostren una lleugera diferència són l'educació infantil de segon cicle i l'educació primària.

Cal tenir en compte que l'anomenat *Model Vic*, implantat a la ciutat l'any 1997, fa possible que el 43% dels alumnes estrangers escolaritzats a la ciutat ho estiguin en centres concertats. Per tant, totes les escoles de la ciutat que reben ajudes públiques presten serveis educatius a tots els nens i a totes les nenes de la ciutat, independentment de la seva procedència.

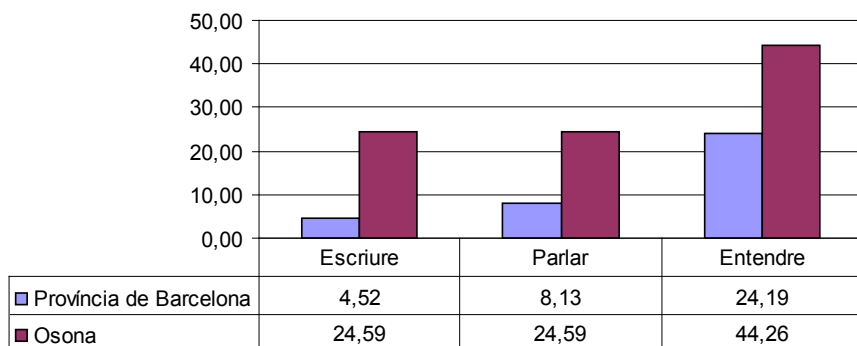
Gràfic núm. 12. Coneixement del català de la població de Vic segons la variable nacionalitat al 2001 (en percentatges)

Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

Un altre factor clar de voluntat d'assentar-se a la ciutat i al país és l'aprenentatge de la llengua catalana. Si ens fixem en el gràfic núm. 12, la població estrangera presenta un **grau de coneixement de la llengua catalana** mitjà-alt, la qual cosa indica una clara voluntat d'integració lingüística, ja que gairebé un 60% de la població estrangera entén el català i un 28,7% afirma que sap parlar-lo.

Gràfic núm. 13. Percentatge de persones que escriuen, entenen i parlen correctament el català a Osona i a la província de Barcelona el desembre de 2002

Font: Estudi elaborat per la Universitat de Barcelona per encàrrec del Departament de Benestar i Família.

El gràfic núm. 13 indica que a Osona escriuen correctament el català un 20,07% més de persones que a la província de Barcelona, el parlen correctament un 16,46% més i l'entenen correctament un 20,07% més. Aquestes dades corroboren una vegada més la importància de la llengua catalana a Vic i a Osona i, per tant, la clara voluntat dels nousvinguts d'integrar-se al territori.

Aquesta voluntat de conèixer la llengua catalana també es reflecteix en la matriculació al Consorci per a la Normalització Lingüística de la ciutat.

Taula núm. 12. Nombre absolut i percentatge d'alumnes matriculats al CNLO (Centre de Normalització Lingüística d'Osona) de Vic durant el curs 2005-2006

Total alumnes	Estrangers	% Estrangers
1277	952	74,5

Font: Centre de Normalització Lingüística d'Osona

Tal com indica la taula núm. 12, **el 74,5% dels alumnes matriculats al CNLO són de nacionalitat estrangera**, fet que torna a constatar la clara voluntat de moltes persones d'aprendre la llengua.

La voluntat de prosperar incidint en la **formació** també és un dels aspectes que s'ha de tenir en compte pel que fa a la **població estrangera adulta**, que cobreix el 28% de les places de formació d'adults de la ciutat. Ho podem observar en la taula núm. 13.

Taula núm. 13. Nombres absoluts i percentatges d'alumnes matriculats al Centre de Formació d'Adults Miquel Martí i Pol durant el curs 2004-2005

	Total alumnes	Estrangers	% Estrangers
Matí (9-12h)	127	58	45,7
Tarda (15-18h)	124	20	16,1
Vespre (18-21h)	236	57	24,2
Total	487	135	27,7

Font: Centre de Formació d'Adults Miquel Martí i Pol

Una de les prioritats per afavorir la integració és que el **teixit social** també desenvolupi el seu **rol d'acollida i integració** dels nous ciutadans. De moment, tal com podem comprovar a la taula núm. 14, la majoria de les persones immigrants de Vic s'associen a entitats del seu mateix origen per compartir preocupacions comunes, però també s'observen alguns canvis, i és que algunes d'aquestes persones s'associen a entitats ja no per l'origen en comú sinó per interessos afins (d'iniciativa social, juvenils, esportives, etc.).

Taula núm. 14. Nombres absoluts de socis de les entitats de Vic analitzades en aquest estudi, en funció de la nacionalitat al 2001

	Entitats analitzades	Nombre socis entitat	Nombre estrangers	Percentatge estrangers
Culturals	16	1.908	2	0,1
Esportives	24	8.041	23	0,3
Iniciativa social	4	437	10	2,3
Lleure	1	120	0	0,0
Entitats juvenils	13	1.605	6	0,4
Religioses	1			
Organitzacions cíviques	4	100	0	0,0
Entitats d'immigrants	3	230	230	100,0
TOTAL	66	12.441	271	2,2

Font: Ajuntament de Vic

5. Conclusions

De l'estudi demogràfic en podem extreure unes primeres conclusions:

- El flux migratori de Vic ha sofert un increment notable en els últims cinc anys.
- El percentatge de població estrangera empadronada a la ciutat és més alt que el de la mitjana catalana.
- És una immigració cada vegada més diversificada tenint en compte el país de procedència.
- És una immigració majoritàriament amb vocació d'assentament i permanència residencial.
- És una immigració atreta, entre altres motius, per les relacions familiars i de coneixença.
- És una immigració que té una certa trajectòria històrica atès que ja disposa de segones generacions integrades en la vida vigatana.
- És una immigració amb voluntat d'integració lingüística i territorial.